

Stavbenik.

„Stopi bliže, mož ti duhoviti,
stopi bliže stavbenik naš slavni,
da nagradim carski te za stavbo,
ki jo duh tvoj silni je ustvaril.
Stopi bliže in poslušaj carja,
ki so Grozni mu ime nadeli!
Stopi bliže, pa se sam uveri,
da ni Grozni, temveč da je Dobri
Ivan car, ki zdaj te povišuje
čuj, v najvišje plemstvo v širnem carstvu.

Vladimirska vsa naj bode tvoja!
Tudi ljudstvo in živina njena,
kakor tudi premoženje njeno,
kar premore ga vsa kneževina,
čuj, najlepših ena v širnem carstvu.
Toda preden dvignem žezlo svoje
v znamenje, da vse tako se zgodi,
kakor zdajle ravno sem govoril,
mi obljubi, stavbenik naš slavni,
da mi vrnil bodeš le resnico
na vprašanje, ki ti ga bo stavil
zdajle Ivan, car Vasiljev Grozni.“ —

In tišina, kot svinčena mōra,
legla zdajci je na vso dvorano,
legla zdajci je na vse prisotne.
Saj v šivljenju svojem car še nikdar
ni bil toli dober, radodaren
in pa mēhek, kakor ravno danes.
Moški stopi pa zidar pred njega,
ki ustvaril stavbo je prekrasno,
ki ji para ni v vsem širnem carstvu.

„Ali mogel, stavbenik naš slavni,
duh tvoj silni še bi kdaj zgraditi
cerkev lepšo, nego li je ona,
ki pred kratkim si jo nam postavil?...

Nili morda duh ti tvoj otrpnil,
ko dovršil si to krasno cerkev,
ki ji para ni v vsem mojem carstvu,
ki ji para daleč ni po svetu?“

In nasmehne stavbenik se slavni,
stopi bliže in tako de carju:

„Ni otrpnil duh moj vstvarjajoči,
ko dovršil stavbo veličastno
sem, ki krasi tvoje stolno mesto,
ki ji para ni v vsem tvojem carstvu,
ki ji para daleč ni po svetu.
Ni otrpnil duh moj vstvarjajoči,
temveč svež je, kakor bil poprej mi.
Lehko pa bi duh moj vstvarjajoči
ti postavil mnogo lepšo cerkev,
kot je ta, ki zdaj sem jo postavil,
in ki krasi Moskvo ti prestolno!“ —

Zgane se nevoljen samodržec
in zavist mu v dušo temna leže.
Čelo lepo pa se mu omračil
in osorno sikne to povelje:

„Ne, ne bodeš stavil druge cerkve!
Tako ima naj le Moskva moja!
Duh tvoj silni mora otrpneti!...
Primate ga, vi krvniki zvesti!
Zvežite ga, peljite za Moskvo
Tamkaj naj mu silni duh otrpne,
ker tako veli vam Ivan Grozni!“ —

Zabučalo drevje je krog Moskve.
Zašumela reka je široka.
Otemnelo solncece je zlato,
in otožno peli so zvonovi
raz zvonikov, ki postavil on jih,
ki mu vzeli tam za Moskvo — glavo.

Janko Polak.

Zašumela ajda...

Zašumela ajda,
polna vsa čebel je:
„Zlata, dobra jesen
že v deželo pelje
dražestne darove,
rúmene sadove;

na kočiji zlati
z zrelo vinsko trto
lepo okrašeni
zlata, dobra jesen
se v deželo pelje...

Bogumil Gorenjko.

